

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84478,Karpinski-Wincenty.html>
2022-10-06, 13:22

Karpiński Wincenty

KARPIŃSKI Wincenty (5 VIII 1829, Wiszenki, pow. krasnostawski – 22 VI 1906, Ciechocinek), aptekarz, pionier przemysłu chemiczno-farmaceutycznego.

Uczęszczał do szkoły w Szczebrzeszynie i Lublinie. W 1845 rozpoczął praktykę w aptece S. Gąsiorowskiego w Lublinie, w 1849 został podaptekarzem w Warszawie, w 1852 – prowizorem, w tym też roku lub 1854 – magistrem farmacji. Przez jakiś czas był asystentem prof. J. Belzy w Szkole Farmaceutycznej w Warszawie, następnie zarządzał tamże apteką T. Lesińskiego. W 1855 kupił aptekę przy ul. Elektoralnej, przy której razem z F. Kuśmierskim urządził Fabrykę Wód Mineralnych Sztucznych (ok. 1858) i pierwszy wprowadził ich sprzedaż detaliczną. W 1870 K. założył Pracownię Preparatów Farmaceutycznych produkującą własne specyfiki: galmanin, dolomitin, tamar indien, Brom Salz Sandowa oraz wina lecznicze. Wyroby te otrzymywały liczne nagrody i wyróżnienia na krajowych i zagranicznych wystawach przemysłowych. K. był jednym z założycieli i pierwszym wiceprezesem Warszawskiego Tow. Farmaceutycznego, przy którym również założył laboratorium analityczne. Był delegatem tegoż towarzystwa na zjazdy farmaceutyczne w Moskwie i Petersburgu. Należał do Tow. Lekarskiego Warszawskiego.

W 1880 wraz ze swoim zięciem, W. Leppertem, inżynierem chemikiem, założył w Helenówku k. Pruszkowa Fabrykę Farb i Lakierów produkującą m.in. farby drukarskie, wcześniej sprowadzane zza granicy. Część produkcji wysyłano do Rosji. Był też współzałożycielem (1890) i prezesem zarządu Cukrowni „Opole”, a później Cukrowni „Trawniki” – oba zakłady powstały w guberni lubelskiej.

Publikował artykuły z chemii, farmakologii i bromatologii, zwłaszcza na temat wód mineralnych: *Niektóre uwagi nad*

fabrykacją wód mineralnych („Klinika” 1866), Praktyczne wskazówki wyrabiania wód mineralnych i gazowanych („Gazeta Lekarska” 1873), Rozbiór wód studziennych m. Warszawy. Porównanie wód studziennych pod względem ich dobroci na ulicach Zatyłki i Elektoralna w Warszawie („Medycyna” 1877), Piwo. Fermentacja górna i dolna. Piwo bawarskie zafałszowane... („Tygodnik Lekarski” 1856). K. był też autorem Przewodnika po zdrojowiskach, miejscach kąpielowych i stacjach klimatycznych (1900), prezesem Tow. Przeciwgruźliczego, społecznikiem w dziedzinie kultury.

Spośród siedmiorga dzieci K. z Wandą z Kamelskich, syn Franciszek (1868–1944) uzyskał dyplom prowizora farmacji w Moskwie (1892), organizował przemysł cukrowniczy na Lubelszczyźnie i – jako kontynuator działalności ojca – w 1910 założył Chemiczno-Farmaceutyczne Zakłady Przemysłowe Fr. Karpiński – Spółka Akcyjna.

PSB (J. Matejko).

T. Kikta: *Przemysł farmaceutyczny w Polsce (1823–1939)*, Warszawa 1972, s. 233–234; tegoż: *Nekropol Farmaceutyczny. Cmentarz Powązkowski w Warszawie*, Warszawa 1985, s. 33; „Wiadomości Farmaceutyczne” 1906, R. 33.

Anna Trojanowska

[Poprzedni](#)
[Następny](#)